

Protokoll 10/2025

fört vid Skärholmens stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 23 oktober 2025 kl. 18:30-20:30,
Medborgarkontoret

Ledamöter

Stephan Guiance (S) Ordförande
Shamso Ali Hassan (V) 2:e vice ordförande
Amrit Preet Kaur (S)
Jamila Hassan Khali (S)
Karmapriya Muschött (MP)
Carl-Henrik Caldaras (V)
Mikael Sundin (M) 1:e vice ordförande ersätter Sophia Granswed Baat
(M)
Alice Vestlin (C)
Tapani Juntunen (SD)
Leif Gheith Sahi (S) ersätter Filmon Gorfu Bitew (S)
Nahman Hanna (S) ersätter Conny Gabrielsson (L)
Marie-Louise Olofsson (M) Ersätter Mikael Sundin (M)
Arslan Bicen (M) ersätter Elisabeth Johnson (M)

Ersättare

Toba Moradbaygi (S)
Åsa Colliander Celik (S)
Ola Bister (V)
Zarathustra Acat (MP)
Roland Johansson (SD)

Övriga närvarande

Gabriella Almquist Nämndsekreterare
Magnus Borgsten Tjänsteman

Paragraf

§§1-32

Sekreterare

§ 1**Genomgång av närvarande ledamöter samt val av
protokollsjusterare och datum för signering****Beslut**

Ordförande Stephan Guiance (S) och Vice ordförande Mikael Sundin (M) utsågs att justera dagens protokoll §§ 1-8 Justering sker digitalt senast den 30e oktober.

§ 2
Godkännande av dagordning**Beslut**
Godkännande av dagordning

§ 3**Anmälan av protokoll från sociala delegationen 2025-10-08, 2025-10-22****-Anmälningsärende****Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger dom till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill
Protokollen skickas inte ut, de finns att läsa hos registrator

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut under perioden 2025-09-01
- 2025-09-30****-Anmälningsärende****Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Besluten skickas inte ut de finns att ta del av hos registrator

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

§ 5**Ej verkställda beslut kvartal 2, 2025 IOF****-Anmälningssärende**

SKHLM 2025/780

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/780-3 (Godkänd - R 1) Ej verkställda beslut, rapporteringsperiod 2.
- SKHLM 2025/780-2 Ej verkställda SoL-beslut period 2.

§ 6**Ej verkställda beslut kvartal 2, 2025 SoL LSS****-Anmälningssärende**

SKHLM 2025/781

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/781-5 (Godkänd - R 1) Redovisning av ej verkställda beslut, rapporteringsperiod 2 2025.
- SKHLM 2025/781-2 Bilaga 1. Ej verkställda beslut period 2 - ÄO.
- SKHLM 2025/781-3 Bilaga 2. Ej verkställda beslut period 2 - LSS.
- SKHLM 2025/781-4 Bilaga 3. Ej verkställda beslut period 2 - SoL.

§ 7**Lex Sarah-rapport****-Anmälningsärende**

SKHLM 2024/1061

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/1061-3 (Godkänd - R 1) Ärende enligt lex Sarah.
- SKHLM 2024/1061-1 lex Sarah rapport (enheten för barn och ungdom).
- SKHLM 2024/1061-4 lex Sarah-utredning.
- SKHLM 2024/1061-5 Anmälan lex Sarah.
- SKHLM 2024/1061-17 Beslut från IVO, Dnr 3.1.2-37216-2024-8.

**§ 8
Övrigt****Beslut**

Då inga ytterligare frågor förelåg ajournerade ordförande Stephan Guiance (S) sammanträdet klockan 18.05

§ 9**Genomgång av närvarande ledamöter samt val av
protokollsjusterare och datum för signering****Beslut**

Ordförande Stephan Guiance (S) och Vice ordförande Mikael Sundin (M) utsågs att justera dagens protokoll §§ 9-32. Justering sker digitalt senast den 30e oktober.

**§ 10
Godkännande av dagordning****Beslut**

Ärende §31 samt §28 saknar handlingar och bordläggs därför.
Dagordningen godkändes

**§ 11
Föreningsanslagstavla****-Medborgarförslag
SKHLM 2025/865****Beslut**

Medborgarförslaget skickas till förvaltningen för beredning.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/865-3 Maskad medborgarförslag SKHLM 2025-865.

§ 12**Föreningsstöd, idrotten får mindre pengar trots ökad verksamhet****-Skrivelse**

SKHLM 2025/603

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Vice ordförande Mikael Sundin m.fl. (M) och Ledamoten Alice Vestlin (C) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler att Sverigedemokraterna ansluter till det särskilda uttalandet.

2025-10-23

Ärende 12

Föreningsstöd, Idrotten får mindre pengar trots ökad verksamhet

Alice Vestlin (C)

Mikael Sundin m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Vi tackar förvaltningen för svaret på skrivelsen. Samtidigt vill vi påpeka att det finns en viss begreppsförvirring mellan vad som i praktiken sker inom stadens samlade idrottsverksamhet och hur detta formellt redovisas i budget och anslagsstruktur.

I Idrottsförvaltningens underlag för budget 2026 (ärende hanterat i idrottsnämnden i april)

framgår uttryckligen att olika sociala satsningar såsom spontanfotboll, trygghetsskapande aktiviteter och riktade projekt i socioekonomiskt utsatta områden i dag finansieras inom ramen för idrottsnämndens befintliga föreningsstöd. Förvaltningen konstaterar även att om dessa satsningar fortsätter att öka i omfattning utan att tillföras nya resurser, kommer utrymmet för övrigt föreningsstöd behöva minska, trots att idrottsverksamheten växer i omfattning.

När stadsdelsförvaltningen nu skriver att "Idrottsförvaltningen inte har några medel som stadsdelsförvaltningar kan söka" stämmer det rent formellt.

Däremot vet vi att

Idrottsförvaltningen i praktiken avsätter medel till stadsdelarna för olika föreningsinsatser, ofta kopplade till drop-in-verksamhet eller spontanidrott. Ett exempel är Alvik Baskets drop-in-verksamhet för tonårstjejer i Bromma, som finansierats på detta sätt.

Stadsdelsförvaltningarna har i sin tur ett stort ansvar för den spontana idrotten men finansieringen kommer ursprungligen från Idrottsförvaltningen.

Detta visar att det faktiskt sker en resursöverföring från idrottens kärnverksamhet till sociala satsningar, även om det inte sker genom formella ansökningar. Att dessa insatser rubriceras som samverkan snarare än "sökbara medel" förändrar inte det faktum att föreningsstödet i

praktiken används för flera syften än det ursprungligen avsedda.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/603-3 (Godkänd - R 1) Idrotten får mindre pengar trots ökad verksamhet.
- SKHLM 2025/603-1 Skrivelse; Idrotten får mindre pengar trots ökad verksamhet.

§ 13**Remiss av Motion om att elektrifiering är nyckeln för att nå Stockholms klimatmål****-Svar på remiss**

SKHLM 2025/521

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/521-3 (Godkänd - R 1) Remissvar Motion om att elektrifiering är nyckeln för att nå Stockholms klimatmål.
- SKHLM 2025/521-2 Motion av Jan Jönsson (L), Elin Hjelmestam (L) och Sara Svanström (L).
- SKHLM 2025/521-1 Remiss av Motion om att elektrifiering är nyckeln för att nå Stockholms klimatmål, KS 2025/713.

§ 14**Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och
möjligheter 2030****-Svar på Remiss, -Omedelbar justering**

SKHLM 2025/812

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen
2. Beslutet justeras omedelbart

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) fann att det fanns tre förslag till beslut, Moderaternas förslag, Sverigedemokraternas förslag och Förvaltningens förslag, och ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

Förslag till beslut

Vice ordförande Mikael Sundin m.fl. (M) anmäler ett förslag till beslut enligt bilaga

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler ett förslag till beslut enligt bilaga

Reservation

Vice ordförande Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Marie-Louise Olofsson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd 23 oktober
2025

Ärende 14

Handlingsplan för HBTQI-personers rättigheter och möjligheter
2030.

Mikael Sundin m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. Att delvis bifalla kontorets förslag till beslut.
2. Att handlingsplanen revideras och inkluderas direkt i stadens program för mänskliga rättigheter.
3. Att därutöver anföra.

Den liberala demokratin är hotad på många håll i världen. Målet för Stockholm bör vara att staden ska vara den mest liberala och mest toleranta staden. Det betyder att det inte finns något slutmål för Stockholms utveckling, utan målet är ständig utveckling och skydd för samt stöd till jämlikt samhälle för alla. Det innebär också att särskilda insatser behöver inriktas på och genomföras för att utveckla staden så att alla känner sig inkluderade.

Stockholms stad ska vara frihetens stad, där varje individ fritt kan forma sitt liv utan att begränsas av diskriminering. Det är därför viktigt att staden tar sitt ansvar för att säkerställa HBTQI-personers rättigheter och möjligheter.

Vi vill dock peka på en mer övergripande problematik. Stadens program för mänskliga rättigheter är i grunden alltför allmänt hållet och saknar tydliga styrmål. För att kompensera för detta tas det nu fram en rad olika handlingsplaner, vilket leder till en fragmenterad styrning där flera planer överlappar varandra.

Vi menar att det vore klokare att samla arbetet i ett gemensamt och mer konkret program för mänskliga rättigheter, där även arbetet med nationella minoriteter och samer ingår. I ett sådant program skulle särskilda mål och uppdrag för respektive minoritet kunna formuleras, men inom en gemensam struktur och med tydlig ansvarsfördelning. På så sätt skulle staden få ett styrdokument som både är överskådligt och möjligt att följa upp på ett systematiskt sätt.

Sammanfattningsvis är det positivt att frågorna lyfts, men vi anser att styrningen blir mer effektiv och tydlig om arbetet koncentreras i ett samlat program i stället för i ett stort antal separata planer.

2025-10-23

Ärende 14

Handlingsplan för HBTQIA+ personers rättigheter och möjligheter 2030

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Särskilt Uttalande

Den rödgröna majoriteten tackar förvaltningen för ett gediget arbete med remissen och välkomnar stadens handlingsplan för HBTQIA-personers rättigheter och möjligheter 2030. Planen är ett viktigt och efterlängtat verktyg som konkretiserar hur staden ska stärka arbetet för lika rättigheter i hela verksamheten. Vi vill särskilt lyfta de delar som handlar om den höga graden av utsatthet, diskriminering och psykisk ohälsa som HBTQIA-personer möter, särskilt unga och personer med utländsk bakgrund eller som lever i hederskontext. Handlingsplanen pekar tydligt på behovet av ökad kunskap, tryggare bemötande och tillgängliga verksamheter inom stadens samtliga områden: förskola, skola, äldreomsorg, hemtjänst samt kultur- och fritidsverksamheter. Det här arbetet börjar, i mötet med människor i vardagen.å

I Skärholmen finns fortsatt stora utmaningar när det gäller att öka acceptansen och synligheten för HBTQIA-personer.

Handlingsplanen ger hopp, men också ansvar, att vi i Skärholmens stadsdel måste stå upp för de värderingar som gör Stockholm till en stad för alla.

Den rödgröna majoriteten uttrycker stark besvikelse över oppositionens passivitet i frågan om omvändelseterapi. Trots återkommande krav har Tidöregeringen inte agerat och varje dag utan lagstiftning är ett svek mot utsatta unga. Det är särskilt allvarligt när övergreppen riktas mot hbtq-personer i en hederskontext. Samtidigt har samhället sedan länge infört verktyg som utvidgade reseförbud för att förebygga tvångsgifte och könsstympning. Det visar att det finns en beredskap att skydda unga från hedersrelaterat våld men att vissa former av förtryck fortfarande osynliggörs. Omvändelseförsök orsakar djup skada, men behandlas som om de vore en gråzon vilket gör det svårare för offer och rättsväsendet att ställa skyldiga till svars för sådana handlingar. Vi vill även uppmärksamma den viktiga satsning som RFSL gör genom fritidsgården Egalia Skärholmen, en trygg mötesplats för unga HBTQIA-personer mellan 13 och 19 år. Här får unga en chans att mötas, ställa frågor, bygga gemenskap och känna stöd – särskilt för dem som inte kan vara öppna i sin egen miljö. Egalia Skärholmen är en livsviktig insats för trygghet, identitet och psykisk hälsa.

Vi står fast vid att varje människa i Skärholmen ska ha rätt att leva öppet, tryggt och fritt oavsett könsidentitet, könsuttryck eller sexuell

läggning. Vi kommer att fortsätta driva på för en jämlik, trygg och inkluderande stadsdel där mänskliga rättigheter är en självklarhet.

Skärholmens Stadsdelsnämnd
Förslag till beslut
2025-10-23
Ärende 14
Dnr SKHLM 2025/812

Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030
Förslag till beslut
Att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Därutöver anför följande:

Alla människor ska behandlas lika och med respekt. Ingen ska utsättas för hot, trakasserier eller diskriminering. Detta är en självklar utgångspunkt för stadens arbete och något som ska gälla i alla verksamheter.

Däremot anser vi att normkritiska och genuspedagogiska satsningar för barn riskerar att göra programmet mer ideologiskt än sakligt.

Fokus bör i stället ligga på att säkerställa likabehandling och trygghet för alla, oavsett kön, bakgrund eller sexuell läggning.

I verksamheter som riktar sig till barn, särskilt förskolan, är det av yttersta vikt att barn får vara barn. Förskolan ska vara en trygg plats för lek, gemenskap och utforskande, fri från ideologiska inslag.

Därför bör handlingsplanen handla om likabehandling och respekt, snarare än normkritisk eller genuspedagogisk styrning.

Samtidigt är det avgörande att stadens verksamheter tydligt motarbetar hedersrelaterat våld och förtryck. Inom en hederskontext finns barn och unga som inte ges rätten att själva välja sin partner, leva öppet med sin sexuella läggning eller forma sina liv utifrån egna önskemål. Detta är en allvarlig kränkning av grundläggande fri- och rättigheter. Staden måste därför prioritera insatser som skyddar dessa personer, i synnerhet barn och unga, säkerställer deras trygghet och stärker deras möjligheter att leva fritt och självständigt.

Tapani Juntunen (SD)

Roland Johansson (SD)

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/812-3 (Godkänd - R 1) SKHLM 2025/812 tjänsteutlåtande.
- SKHLM 2025/812-1.2 Bilaga - Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter 2030
- SKHLM 2025/812-1 Remiss av Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030, KS 2025/836.

- SKHLM 2025/812-1.1 (Godkänd - R 1) KS 2025/836
Tjänsteutlåtande - Handlingsplan för hbtqi-personers
rättigheter och möjligheter 2030
- SKHLM 2025/812-2 Komplettering Handlingsplan för hbtqi-
personers rättigheter och möjligheter 2030, KS 2025/836

§ 15

Handlingsplan för åldersvänlig stad

-Svar på remiss

SKHLM 2025/694

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss av handlingsplanen för åldersvänlig stad och skickar detta till KS.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

Vice ordförande Mikael Sundin m.fl. (M) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga.

Ledamoten Alice Vestlin (C) anmäler att Centerpartiet ansluter till Moderaternas särskilda uttalande.

2025-10-23

Ärende 15

Handlingsplan för en åldersvänlig stad

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Särskilt Uttalande

Majoriteten tackar förvaltningen för deras arbete med remissvaret. Handlingsplanen för en åldersvänlig stad är ett viktigt steg i arbetet för att stärka äldre personers rättigheter, trygghet och delaktighet i Stockholm. Planen utgår från Världshälsoorganisationens modell och omfattar fem utvecklingsområden – delaktighet och inflytande, samverkan och partnerskap, social inkludering, bostäder och stadsmiljö samt kommunikation och information – vilket ger en helhetsinriktning på stadens arbete.

Majoriteten ser särskilt positivt på att handlingsplanen tydligt kopplas till stadens program för mänskliga rättigheter och aktivt motverkar ålderism. Det är också värdefullt att Äldrecentrums utvärdering legat till grund för revideringen, vilket stärker den kunskapsbaserade styrningen. Det är positivt att alla nämnder och bolagsstyrelser får ett tydligt ansvar för genomförandet och ska redovisa insatser och resultat i sina verksamhetsplaner, samt att kommunstyrelsens äldreombudsman ges en central roll i uppföljningen.

Planens betoning på samverkan mellan stad, civilsamhälle och näringsliv samt det lokala fokuset på social gemenskap, tillgänglighet och trygghet är också viktiga delar som stärker helheten.

Majoriteten vill även tacka Pensionärsrådet i Skärholmen för deras konstruktiva och insiktsfulla synpunkter. Rådet lyfter fram flera viktiga förbättringsområden som vi tar med oss i det fortsatta arbetet. Vi delar uppfattningen om behovet av tydligare mål, nulägesanalys och uppföljning, liksom vikten av att äldre ges verkligt inflytande i planering och beslutsprocesser, särskilt inom stadsutveckling. Rådets betoning av lokala strategier på stadsdelsnivå är särskilt relevant då Stockholms elva stadsdelsområden har olika förutsättningar och behov.

Vi instämmer också i att samarbetet med föreningar och frivilligorganisationer behöver fördjupas och ges tillgång till nödvändiga resurser, samt att förslaget om att införa ett äldreperspektiv i alla relevanta tjänsteutlåtanden är väl värt att pröva vidare. Rådets synpunkter om att stärka samverkan mellan stadens olika förvaltningar och med Region Stockholm, särskilt kring kollektivtrafik och tillgänglighet, är viktiga och delas av majoriteten.

Majoriteten ser fram emot att följa hur handlingsplanen implementeras på lokal nivå och hur de förslag som Pensionärsrådet

framfört kan tas tillvara i det fortsatta arbetet för en mer inkluderande och åldersvänlig stad.

Skärholmens stadsdelsnämnd 23 oktober 2025

Ärende 15

Svar på remiss av handlingsplan för åldersvänlig Stad

Mikael Sundin m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Handlingsplan för en åldersvänlig stad fokuserar på att bidra till att stadens verksamheter har en gemensam målbild där alla människor har goda möjligheter till; en god hälsa, tillgänglighet till samhället, känsla av välbefinnande samt möjlighet att bidra till samhället. Vi vet att livslängden är cirka 7 år kortare i Skärholmen, jämfört med Stockholms innerstad, vilket vi måste ta på största allvar. Det kan bero på flera faktorer, men vi vet att ohälsan är högre hos personer boende i Skärholmen jämfört med innerstan.

Som grundare och fullvärdig medlem av det europeiska nätverket Age-friendly cities and communities har Stockholms stad åtagit sig att arbeta för att uppnå en åldersvänlig stad. Här finns dock mer att göra, både för att skapa större jämlikhet över staden, och för ökat välmående över lag hos den äldre befolkningen. Vi är glada över att vi varje år anordnar Seniordagarna, och regelbundet har seniorträffar under matlyftet. Vi vill tacka stadsdelsförvaltningen, för att ni är positivt inställda att servera alkoholhaltiga drycker på våra seniorträffar. Äldre personer ska behandlas med respekt och värdighet och inte utsättas för förmynderi, som de dessvärre gör i andra stadsdelar i staden, där man inte tillåter alkoholhaltiga drycker vid seniorträffarna.

Vidare lyfter WHO fram att *ålderism* är ett hinder som påverkar hälsosamt åldrande. I Sverige är vi generellt dåliga på att ta tillvara de äldres kompetens, och redan när en person har passerat 40 år, upplevs det svårare att få ett nytt arbete om du blivit av med jobbet. Så kan vi inte ha det. Vi vill därför uppmana stadsdelsförvaltningen att ta fram en plan för hur vi kan främja kompetens hos äldre personer, när vi rekryterar inom våra egna verksamheter.

Vi vill samtidigt uppmana staden att ta in pensionärsrådets synpunkter i det fortsatta arbetet framåt. Pensionärsrådet lyfter bland annat att det saknas en analys kring vad som varit bra samt mindre lyckat, efter att det förra handlingsprogrammet antogs. I Äldrecentrums utvärdering under 2024, konstateras att man i vissa fall missat att involvera äldre personer i planerings- och beslutsprocessen för stadsutveckling, något vi även fått till oss

muntligen i våra möten med pensionärsrådet. Det finns fortsatt utvecklingspotential kring ökat samarbete, behov av viss resurstilldelning samt hjälp med att hitta lämpliga lokaler för äldre.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/694-3 Bilaga 2. Pensionärsrådets skrivelse.
- SKHLM 2025/694-2.2 (Godkänd - R 1) KS 2025/524 Tjänsteutlåtande - Handlingsplan för åldersvänlig stad
- SKHLM 2025/694-1 Remiss av Handlingsplan för åldersvänlig stad, KS 2025/524.
- SKHLM 2025/694-1.1 KS 2025/524 Bilaga
- SKHLM 2025/694-2 Remiss av Handlingsplan för åldersvänlig stad, KS 2025/524. Komplettering av remissinstanser till tidigare utsänd remiss från kommunstyrelsen i Stockholms stad.
- SKHLM 2025/694-2.1 Bilaga 1. Handlingsplan för åldersvänlig stad.
- SKHLM 2025/694-4 (Godkänd - R 2) Svar på remiss av Handlingsplan åldersvänlig stad.

§ 16**Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket
samernas rättigheter****-Svar på remiss, -Omedelbar justering**

SKHLM 2025/784

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Remissen justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) fann att det fanns två förslag till beslut, Moderaternas förslag och Förvaltningens förslag, och ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill

Förslag till beslut

Vice ordförande Mikael Sundin m.fl. (M) anmäler ett förslag till beslut enligt bilaga

Alice Vestlin (C) anmäler att Centerpartiet ansluter till Moderaternas förslag till beslut

Reservation

Vice ordförande Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Marie-Louise Olofsson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Alice Vestlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Skärholmens
stadsdelsnämnd 23 oktober 2025

Ärende 16

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030.

Mikael Sundin m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. Att delvis bifalla kontorets förslag till beslut.
2. Att handlingsplanen revideras och inkluderas direkt i stadens program för mänskliga rättigheter.
3. Att därutöver anföra.

Den liberala demokratin är hotad på många håll i världen. Målet för Stockholm bör vara att staden ska vara den mest liberala och mest toleranta staden. Det betyder att det inte finns något slutmål för Stockholms utveckling, utan målet är ständig utveckling och skydd för samt stöd till jämlikt samhälle för alla. Det innebär också att särskilda insatser behöver inriktas på och genomföras för att utveckla staden så att alla känner sig inkluderade.

Stockholms stad ska vara frihetens stad, där varje individ fritt kan forma sitt liv utan att begränsas av diskriminering. Det är därför viktigt att staden tar sitt ansvar för att säkerställa att de nationella minoriteternas och urfolket samernas rättigheter värnas.

Vi vill dock peka på en mer övergripande problematik. Stadens program för mänskliga rättigheter är i grunden alltför allmänt hållet och saknar tydliga styrmål. För att kompensera för detta tas det nu fram en rad olika handlingsplaner, vilket leder till en fragmenterad styrning där flera planer överlappar varandra.

Vi menar att det vore klokare att samla arbetet i ett gemensamt och mer konkret program för mänskliga rättigheter, där även arbetet med nationella minoriteter och samer ingår. I ett sådant program skulle särskilda mål och uppdrag för respektive minoritet kunna formuleras, men inom en gemensam struktur och med tydlig ansvarsfördelning. På så sätt skulle staden få ett styrdokument som både är överskådligt och möjligt att följa upp på ett systematiskt sätt.

Sammanfattningsvis är det positivt att frågorna lyfts, men vi anser att styrningen blir mer effektiv och tydlig om arbetet koncentreras i ett samlat program i stället för i ett stort antal separata planer.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/784-1 Remiss Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter, KS 2025/870.
- SKHLM 2025/784-3 (Godkänd - R 1) Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030.
- SKHLM 2025/784-1.1 (Godkänd - R 1) KS 2025/870
Tjänsteutlåtande - Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter
- SKHLM 2025/784-1.2 Bilaga - Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030
- SKHLM 2025/784-2 Komplettering Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter, KS 2025/870

§ 17**Handlingsplan för bostadsförsörjning****-Svar på remiss, -Omedelbar justering**

SKHLM 2025/610

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen
2. Beslutet justeras omedelbart

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) fann att det fanns tre förslag till beslut, Moderaternas förslag, Sverigedemokraternas förslag och Förvaltningens förslag, och ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

Förslag till beslut

Vice ordförande Mikael Sundin m.fl. (M) anmäler ett förslag till beslut enligt bilaga

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler ett förslag till beslut enligt bilaga

Reservation

Vice ordförande Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Marie-Louise Olofsson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

2025-10-23**Ärende 17****Handlingsplan för bostadsförsörjning**

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Särskilt Uttalande

Den rödgröna majoriteten tackar Skärholmens stadsdelsförvaltning för ett välgrundat och konstruktivt remissvar. Förvaltningen lyfter på ett tydligt sätt både de möjligheter och de betydande utmaningar som Skärholmen står inför inom bostadsförsörjningen.

Vi delar bilden av att stadsdelen präglas av en hög trångboddhet, socioekonomiska skillnader och en stor andel hushåll med begränsad betalningsförmåga. Vi instämmer i att fokus framåt måste ligga på behovsstyrd bostadsförmedling, fler större bostäder och ett fortsatt arbete för blandade upplåtelseformer.

Vi välkomnar förvaltningens synpunkter om vikten av rimliga tillträdeskrav, fler prisvärda bostäder och utvecklade flyttkedjor genom fler seniorbostäder. Särskilt uppskattar vi att förvaltningen betonar sambandet mellan bostadsförsörjningen, social hållbarhet och trygghet där goda och stabila boendeförhållanden är en förutsättning för barns uppväxtvillkor och ett sammanhållet Skärholmen.

Den rödgröna majoriteten delar också förvaltningens uppfattning att samordningen mellan bostadsförmedlingen, de kommunala bostadsbolagen och stadens förvaltningar behöver stärkas.

Skärholmens stadsdelsnämnd 23 oktober 2025

Ärende 17

Handlingsplan för bostadsförsörjning

Mikael Sundin m.fl. (M)

Förslag till beslut

- Att delvis godkänna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

- Att därutöver anföra

Vi tackar exploateringskontoret för ett gediget ärende och underlag till fortsatt planering av stadens bostadsförsörjning. Vi ställer oss bakom mycket av det som förs fram i handlingsplanen, men vill även lyfta vissa delar där det finns brister. Det handlar i huvudsak om avsaknad av konkretion, om hänvisning till gammal statistik och till styrdokument som planeras att uppdateras inom kort, samt till politiska inslag som kommer vara svåra att genomföra över olika politiska majoriteter.

Exempelvis hänvisar ärendet till att riktlinjerna för bostadsförsörjning, enligt uppdrag i stadens budget 2024, ska utvecklas som komplement till översiktsplanen och få tydligt genomslag i markpolitiken. Det var möjligen relevant tidsmässigt när budgeten presenterades under hösten 2023, men med tanke på att översiktsplanen ska uppdateras under innevarande år så väcker det frågor till handlingsplanens hänvisningar till densamma. För varje stadsdelsområde finns tabeller som beskriver situationen i området, bland annat befolkning, åldersfördelning, bostadsbeståndet och socioekonomiska förutsättningar. Detta är fördömligt uppställt, men verkar inte säga något om det faktiska behovet på lokal nivå. Vi vet exempelvis att både senior- och LSS-bostäder efterfrågas i Skärholmen, men hur försörjningen ser ut inom dessa segment framöver kan vi inte utläsa. Det är bra att handlingsplanen förhåller sig till stadens befolkningsprognos och till prognoserna i RUFS 2060, men behovet blir svårt att överblicka om det inte kan brytas ned på lokal nivå. Vi vill samtidigt vara tydliga med att behov inte nödvändigtvis är detsamma som ett eventuellt generellt underskott av bostäder.

Bilagan innehåller kartor per stadsdelsområde som bland annat redogör för fördelning av upplåtelseformer, trångboddhet och andel bostäder med flera rum. Det säger dock egentligen ingenting om behovet utifrån efterfrågan, utan är snarare en redogörelse över hur situationen ser ut och utgår ifrån en bedömning av behov utifrån att upplåtelseformerna ska vara jämnt fördelade (enligt politiska

direktiv). Det sistnämnda är inget som vi ovillkorligen ställer oss bakom, det handlar snarare i första hand om att bygga de bostäder som stockholmarna efterfrågar – radhus, villor, större lägenheter, LSS och seniorbostäder. Det är i den kontexten som behovet möter efterfrågan och det är där som stadens handlingsplan bör ta sin utgångspunkt.

Vi ser heller inga tydliga insatser för hur segregationen ska brytas, trots att detta är en av fem huvudutmaningar som lyfts fram i handlingsplanen. Det mest konkreta verkar vara att ”Minst hälften av det som byggs i hela staden ska vara hyresrätter, nyproduktion ska bidra till jämnare fördelning av upplåtelseformer på stadsdelsnivå.” Det står dock inget om bostadsrätter eller annat ägt boende, vilket gör att vi ifrågasätter huruvida den går i linje med bilagan om det lokala behovet. Att ha så pass ensidigt fokus på hyresrätter gör därtill att handlingsplanen riskerar att bli svårhanterlig över majoritetsskiftet och därmed inte alls så långsiktig som den borde tillåtas vara.

Vi noterar också att de allmännyttiga bostadsbolagen ska ta ett stort ansvar för bostadsbyggandet utifrån handlingsplanen. Detta är strikt politiskt och inte en linje som vi ställer oss bakom. Stadens bostadsbolag ska inte växa utan snarare använda sina resurser till att vara Sveriges bästa förvaltare, arbeta med upprustning, renovering och trygghet i den lokala närmiljön.

Avslutningsvis ställer vi oss frågande till hänvisningarna till statistik från 2022 och 2023. Vi förstår givetvis att kontoret har arbetat med handlingsplanen under en längre tid och det är såklart gott så. Men för åtminstone delar av statistiken finns uppdaterade siffror, och det hade varit till gagn för handlingsprogrammet om samtliga siffror varit så uppdaterade som möjligt.

Skärholmens Stadsdelsnämnd
Förslag till Beslut
2025-10-23
Ärende 17
Dnr SKHLM 2025/610

Remiss av Handlingsplan för bostadsförsörjning

Förslag till beslut

1. Att Stadsdelsnämnden besvarar remissen med
Sverigedemokraternas utlåtande

Därutöver anför följande:

Sverigedemokraterna anser att bostadsförsörjningsplanen ska fokusera på att tillskapa bostäder i nya och större sammanhängande stadsplaner istället för småskalig och brokig förtätningen. Byggandet av kommunala hyresrätter och tilldelning av mark till privata byggaktörer ska inte ske i ett socialpolitiskt syfte med målet att skapa en tvångsblandning genom att spränga in socialt utsatta personer via hyreskontrakt i villa- och radhus kvarter.

I övrigt ska handlingsplanen för bostadsförsörjning fokusera på kvalitet istället för kvantitet genom att frångå byggnadsmålen och möjliggöra för byggnation av stadsradhus och småskaliga villor.

Tapani Juntunen (SD)

Roland Johansson (SD)

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/610-3 (Godkänd - R 1) SKHLM 2022/610 tjänsteutlåtande.
- SKHLM 2025/610-2 Komplettering av tidigare Remiss av Handlingsplan för bostadsförsörjning, KS 2024/1201.
- SKHLM 2025/610-1 Remiss av Handlingsplan för bostadsförsörjning, KS 2024/1201.
- SKHLM 2025/610-1.1 Handlingsplan för bostadsförsörjning bilaga 1
- SKHLM 2025/610-1.3 Kunskaps och nulägesanalys bilaga 3
- SKHLM 2025/610-1.4 Lokala behov, bilaga 2

§ 18**Motion om att utreda och identifiera fler lämpliga platser för gatukonsten i stadens yttre stadsdelar****-Svar på remiss, -Omedelbar justering**

SKHLM 2025/688

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen
2. Beslutet justeras omedelbart

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/688-1.1 Motion om att utreda och identifiera fler lämpliga platser för gatukonsten i stadens yttre stadsdelar
- SKHLM 2025/688-2 (Godkänd - R 2) Remiss av Motion om att utreda och identifiera fler lämpliga platser för gatukonsten i stadens yttre stadsdelar.
- SKHLM 2025/688-1 Remiss av Motion om att utreda och identifiera fler lämpliga platser för gatukonsten i stadens yttre stadsdelar.

§ 19**Handlingsplan för romsk inkludering****-Svar på remiss, Omedelbar justering**

SKHLM 2025/785

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) fann att det fanns tre förslag till beslut, Moderaternas förslag, Sverigedemokraternas och Förvaltningens förslag, han ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

Förslag till beslut

Vice ordförande Mikael Sundin m.fl. (M) anmäler ett förslag till beslut enligt bilaga

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler ett förslag till beslut enligt bilaga

Ledamoten Alice Vestlin (C) anmäler att Centerpartiet ansluter till Moderaternas förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Marie-Louise Olofsson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Alice Vestlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

2025-10-23

Ärende 19

Handlingsplan för romsk inkludering

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Särskilt Uttalande

Den rödgröna majoriteten tackar förvaltningen för ett välskrivet och genomarbetat remissvar om Handlingsplanen för romsk inkludering 2030. Vi delar förvaltningens positiva syn på att handlingsplanen tydligt konkretiserar stadens ansvar för att motverka diskriminering och stärka romers rättigheter.

Skärholmens stadsdelsförvaltning lyfter särskilt behovet av ökad kunskap hos stadens medarbetare om romers levnadsvillkor, minoritetsstress och antiromanism. Vi instämmer i att dessa kunskapshöjande insatser är avgörande för att säkerställa ett likvärdigt bemötande och ökad tillit mellan romska invånare och stadens verksamheter.

Förvaltningen betonar även vikten av att romska kvinnor och flickor uppmärksammas särskilt, då de ofta är mer utsatta för våld, social isolering och ohälsa. Den rödgröna majoriteten delar uppfattningen att detta perspektiv måste stärkas i det fortsatta arbetet.

Vi välkomnar att handlingsplanen lyfter delaktighet och inflytande som en central del av inkluderingen och att staden ska utveckla mötesplatser och samarbeten med det romska civilsamhället. Det är så verklig inkludering byggs, genom dialog, delaktighet och gemensamt ansvar.

Den rödgröna majoriteten vill samtidigt framföra en synpunkt gällande remissvaret: Begreppet "antiziganism" bör ersättas med "antiromanism", som är det ord flera romska organisationer och forskare idag använder för att bättre spegla romers egen terminologi och självbild.

Skärholmen är en stadsdel med stark mångfald och rika erfarenheter som en naturlig plats för att fortsätta fördjupa arbetet för romsk inkludering, respekt och jämlika rättigheter i hela staden.

Stadsdelsnämnden 23

oktober 2025

Ärende 19

Handlingsplan för romsk inkludering 2030

Mikael Sundin m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att handlingsplanen revideras och inkluderas direkt i stadens program för mänskliga rättigheter.
3. Att därutöver anföras.

Den liberala demokratin är hotad på många håll i världen. Målet för Stockholm bör vara att staden ska vara den mest liberala och mest toleranta staden. Det betyder att det inte finns något slutmål för Stockholms utveckling, utan målet är ständig utveckling och skydd för samt stöd till jämlikt samhälle för alla. Det innebär också att särskilda insatser behöver inriktas på och genomföras för att utveckla staden så att alla känner sig inkluderade.

Stockholms stad ska vara frihetens stad, där varje individ fritt kan forma sitt liv utan att begränsas av diskriminering. Det är därför viktigt att staden tar sitt ansvar för att säkerställa romsk inkludering. Vi vill dock peka på en mer övergripande problematik. Stadens program för mänskliga rättigheter är i grunden alltför allmänt hållet och saknar tydliga styrmål. För att kompensera för detta tas det nu fram en rad olika handlingsplaner, vilket leder till en fragmenterad styrning där flera planer överlappar varandra.

Vi menar att det vore klokare att samla arbetet i ett gemensamt och mer konkret program för mänskliga rättigheter, där även arbetet med nationella minoriteter och samer ingår. I ett sådant program skulle särskilda mål och uppdrag för respektive minoritet kunna formuleras, men inom en gemensam struktur och med tydlig ansvarsfördelning. På så sätt skulle staden få ett styrdokument som både är överskådligt och möjligt att följa upp på ett systematiskt sätt.

Sammanfattningsvis är det positivt att frågorna lyfts, men vi anser att styrningen blir mer effektiv och tydlig om arbetet koncentreras i ett samlat program i stället för i ett stort antal separata planer.

Skärholmens Stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

2025-10-23

Ärende: 19

Dnr: SKHLM 2025/785

Remiss av Handlingsplan för romsk inkludering 2030

Förslag till beslut

1. Att Stadsdelsnämnden avslår förvaltningens svar på remissen och istället anför följande:

Romer ska likt alla andra folkgrupper och minoriteter behandlas med respekt och vara lika inför lagen. I de fall de är svenska medborgare eller lagligt vistas i Sverige ska de åtnjuta samma förmåner och rättigheter som övriga. Dock ska de inte särbehandlas utöver det lagstiftning föreskriver för nationella minoriteter. Den föreslagna strategin är alldeles för långtgående, fördyrande och bred sett till sitt syfte att motverka antiziganism och inkludering av romer. Redan i dagsläget pågår många insatser som hjälper romer och andra folkgrupper. Den nya socialtjänstlagen förväntas leda till ett lyft för samtliga medborgare, inkluderat romer. Likaledes har idag alla barn inklusive romska möjlighet att delta i välfärdsinsatser som öppen förskola mm. En start för romsk inkludering måste vara att inte utforma särpräglade eller isolerade insatser som riktas mot en folkgrupp och därmed skapar såväl segregation som allmänpolitiskt missnöje mot att enskilda grupper gynnas.

Tapani Juntunen (SD)

Roland Johansson (SD)

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/785-3 (Godkänd - R 1) Handlingsplan för romsk inkludering 2030.
- SKHLM 2025/785-2 Komplettering Handlingsplan för romsk inkludering, KS 2025/809
- SKHLM 2025/785-1 Remiss av Handlingsplan för romsk inkludering, KS 2025/809.
- SKHLM 2025/785-1.2 KS 2025/809 Bilaga 1

§ 20**Remiss av Granskning av förslag till ny regional
utvecklingsplan för Stockholmsregionen****-Anmälningsärende,**

SKHLM 2025/619

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till
handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till
beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali
Hassan m.fl (V) och ledamoten Karmapriya Muschött m.fl. (MP)
anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga
Vice ordförande Mikael Sundin m.fl. (M) anmäler ett särskilt
uttalande enligt bilaga

2025-10-23

Ärende 20

Remiss av Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Särskilt Uttalande

Den rödgröna majoriteten i Skärholmen tackar förvaltningen för ett tydligt och välgrundat remissvar. Skärholmens stadsdelsförvaltning har i sitt yttrande lyft fram de stora utmaningar och behov som Region Stockholm måste ta hänsyn till i den fortsatta planeringen av länets tillväxt. Förvaltningen konstaterar att den nuvarande planen behöver ett stärkt fokus på södra Stockholm, där Skärholmen spelar en avgörande roll för hela regionens hållbara utveckling.

Bostadsbehovet:

Enligt Region Stockholms bilaga om Demografiskt bostadsbehov 2022–2060 behöver länet totalt 379 000–582 000 nya bostäder fram till 2060 för att möta befolkningstillväxten. Stockholms stad beräknas ensam stå för upp till 5 800 nya bostäder per år fram till 2040, men förvaltningen påpekar att det krävs en rättvisare geografisk fördelning där även södra delarna av staden, särskilt Skärholmen och Kungens kurva, ges utrymme för fler bostäder i socialt blandade miljöer. Samtidigt behöver regionen ta hänsyn till trångboddhet, hushållens ekonomiska förutsättningar och bostadssegregation, som särskilt präglar södra Stockholm.

Skärholmen som regional knutpunkt:

Förvaltningen, likt den rödgröna majoriteten, stödjer förslaget att Skärholmen utvecklas till en regional transportnod. I den regionala planen framhålls Skärholmen som en av de särskilt viktiga bytespunkterna i kollektivtrafiksystemet, med ny stomlinje/expressbuss Skärholmen–Nacka C (via Älvsjö–Gullmarsplan) som bör prioriteras. Detta stärker sambandet mellan södra och östra Stockholm och bidrar till minskad trängsel och kortare restider.

Cykelbanor och hållbara resor:

Förvaltningen välkomnar regionens ambition att öka andelen hållbara transporter. Skärholmen ska enligt planen knytas till det regionala cykelvägnätet, särskilt mot Kungens kurva, Älvsjö och övriga söderort. En sammanhängande och trygg cykelinfrastruktur är avgörande för att nå målet om minst 75 % hållbara resor till år 2035.

Vägrafik och samordning:

Tvärförbindelse Södertörn riskerar att bli ännu en väg som förstärker bilberoende snarare än bryter det. Projektet hotar flera

naturreservat och innebär stor påverkan på både miljö och människors hälsa. Att bygga ny motorled genom känslig natur går i motsatt riktning mot klimatmålen. Istället bör satsningar riktas mot kollektivtrafik, gång- och cykelinfrastruktur. Väginvesteringar som denna löser inte trafikproblemen långsiktigt – de förflyttar dem och förvärrar beroendet av bil. Redan 2017 stod det klart att Spårväg syd skulle bli verklighet, det handlar om 17 km räls från Flemingsberg till Älvsjö, via bland annat Masmö, Skärholmen och Fruängen. Spårvägen skulle binda ihop flera av kollektivtrafikens grenar, något som har behövts länge, framför allt för de boende i de södra förorterna och kranskommunerna. Spårväg syd skulle vara en klimatsmart och effektiv kollektivtrafiklösning.

Finansiering och ansvar:

Dokumentet påpekar behovet av långsiktiga lånefinansierade investeringar i infrastruktur, något som den nuvarande Tidöregeringen inte verkar angelägen om att möjliggöra. I stället för att låna för att bygga ett starkare samhällsinfrastruktur väljer regeringen att låna för att finansiera skattesänkningar för ett fåtal rika, medan kommuner och regioner får kämpa med underfinansiering av skolor, kollektivtrafik och välfärd. Denna politik riskerar att fördröja nödvändiga satsningar på samhällsviktig infrastruktur som direkt påverkar arbetande människors vardag, inte minst i områden som Skärholmen.

Sammanfattning:

Majoriteten vill understryka behovet av att Region Stockholm i den slutliga RUFS:

Prioriterar Skärholmen som regional knutpunkt för kollektivtrafik och cykeltrafik.

Planerar fler bostäder i södra Stockholm för att möta det demografiska behovet och minska trångboddheten.

Samordnar infrastruktur och bostadsutveckling för att stärka social hållbarhet och jämlik tillväxt.

Säkerställer långsiktig finansiering av regional infrastruktur, där investeringar prioriteras framför skattesänkningar, för att bygga ett Stockholm som håller ihop.

Skärholmens stadsdelsnämnd 23 oktober 2025

Ärende 20

Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för
Stockholmsregionen

Mikael Sundin m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Den regionala utvecklingsplanen (RUFS 2060) syftar till att skapa samsyn bland regionala aktörer kring Stockholmsregionens styrkor, utmaningar, mål och prioriteringar. Den regionala utvecklingsplanen fungerar både som en regional utvecklingsstrategi (RUS) och som en regionplan. Den ska fungera som en grund för kommande beslut, prioriteringar och investeringar som är betydelsefulla för både regional utveckling och fysisk planering.

I RUFS 2060 lyfts Skärholmen och södra Stockholm fram som viktiga områden för framtida utveckling, särskilt vad gäller kollektivtrafik och stadsutveckling. Skärholmen identifieras som en betydelsefull bytespunkt för kollektivtrafik, med förslag om nya stomlinjer och expressbussar, exempelvis sträckningen Skärholmen – Nacka C via Älvsjö och Gullmarsplan. Området nämns också som en potentiell regional målpunkt inom den centrala regionkärnan, tillsammans med Liljeholmen, Årstaberg/Årstafältet och Gullmarsplan/Slakthusområdet.

I södra Stockholm betonas behovet av att stärka arbetsplatsutvecklingen och kollektivtrafikförsörjningen. Det råder en obalans mellan norra och södra regiondelen, där fler arbetsplatser bör etableras i söderort för att skapa en mer jämställd regional utveckling. Älvsjö föreslås få status som storregional bytespunkt, vilket saknas i nuvarande plan. Farsta lyfts fram som en regional målpunkt med potential att utvecklas vidare, och Bromma flygplats föreslås inkluderas i den centrala regionkärnan.

Tvärförbindelse Södertörn nämns som en prioriterad infrastruktursatsning för att förbättra godstransporter och hamnkopplingar i södra delen av regionen. Samtidigt kritiseras den presenterade cykelinfrastrukturen för att vara tätare i norra än i södra regiondelen, vilket anses olyckligt. Det efterfrågas en mer balanserad planering som kopplar ihop södra Stockholm med resten av regionen genom utbyggda cykelstråk.

Sammanfattningsvis vill vi framhålla att Skärholmen och södra Stockholm är centrala delar i den framtida regionala utvecklingen, med behov av förbättrad infrastruktur, kollektivtrafik, arbetsplatser och en mer rättvis fördelning av investeringar och planeringsinsatser.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/619-4 (Signerad) KS 2025_865
Tjänsteutlåtande Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen.
- SKHLM 2025/619-1.6 Bilaga - Riksentressen i regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
- SKHLM 2025/619-1.1 Bilaga - Hållbarhetsbedömning med strategisk miljöbedömning av regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
- SKHLM 2025/619-1.2 Bilaga - Långsiktigt utvecklingsbehov av transportsystemet i Stockholmsregionen
- SKHLM 2025/619-1.4 Remissiv - Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
- SKHLM 2025/619-1.5 Bilaga - Demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022-2060
- SKHLM 2025/619-1 Remiss av Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, KS 2025/865
- SKHLM 2025/619-1.3 Remiss - Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

§ 21**Revidering av delegationsordning med anledning av ny socialtjänstlag****-Beslutsärende**

SKHLM 2025/846

Beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förslag till revidering av delegationsordningen.
2. Ändringarna träder i kraft vid datum för justering.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/846-2 (Godkänd - R 1) Revidering av delegationsordningen med anledning av nya socialtjänstlagen.
- SKHLM 2025/846-1 Bilaga 1. Uppdaterad Delegationsordning för Skärholmens stadsdelsnämnd.

§ 22**Medborgarbudget fruktträd och bärbuskar i
Bredängsparken****-Beslutsärende**

SKHLM 2025/454

Beslut

Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att genomföra investering i nya fruktträd och bärbuskar i Bredängsparken enligt den genomförda omröstningens utfall.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

2025-10-23

Ärende 22**Medborgarbudget Frukträd och Bärbuskar i Bredängsparken**

Stephan Guiance m.fl. (S)
Shamso Ali Hassan m.fl. (V)
Karnapriya Muschott m.fl. (MP)

Särskilt Uttalande

Den rödgröna majoriteten tackar förvaltningen för ett mycket väl genomfört arbete med medborgarbudgeten för fruktträd och bärbuskar i Bredängsparken vid Trissan. Initiativet har engagerat breda grupper av boende och visat hur demokratiska processer kan skapa delaktighet i utvecklingen av stadens miljöer. Över 230 boende deltog i omröstningen och 120 personer deltog i idégenereringen, en imponerande svarsfrekvens som visar hur starkt intresset är för att påverka den lokala stadsmiljön. Resultatet med önskemål om bland annat körsbär, plommon, mullbär, hallon och vinbär som speglar invånarnas engagemang och omsorg om sitt närområde.

Den rödgröna majoriteten ser medborgarbudget som en framgångsrik metod för att stärka demokratin, öka tilliten till stadens verksamheter och skapa en grönare, mer inkluderande och gemensam stadsmiljö.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/454-2 (Godkänd - R 1) Enkätresultat Idégenerering.
- SKHLM 2025/454-1 (Godkänd - R 1) Medborgarbudget fruktträd och bärbuskar i Bredängsparken vid Trissan.
- SKHLM 2025/454-3 (Godkänd - R 1) Enkätresultat Omröstning.

§ 23**Månadsrapport per september 2025****-Beslutsärende**

SKHLM 2025/480

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

2025-10-23**Ärende 23****Månadsrapport september 2025**

Stephan Guiance m.fl. (S)
Shamso Ali Hassan m.fl. (V)
Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Särskilt Uttalande

Majoriteten tackar förvaltningen för deras arbete och engagemang som tydligt återspeglas i månadsrapporten för september 2025. Förvaltningen har under året bedrivit ett målmedvetet och gediget arbete för att höja kvaliteten i verksamheterna, vilket nu också ger positiva ekonomiska effekter. Prognosen visar ett överskott om 15,1 mnkr, ett resultat av både ansvarsfull ekonomisk styrning och kvalitetsförbättrande insatser inom flera verksamhetsområden.

Det är särskilt glädjande att se hur utvecklingsarbetet inom barn- och ungdomsverksamheten har gett resultat. Genom förstärkt uppföljning, tätare arbetsledning och förbättrad samverkan har underskottet minskat avsevärt samtidigt som kvaliteten i insatserna stärkts. Det visar att ett långsiktigt och systematiskt kvalitetsarbete lönar sig, både för brukare och ekonomi.

Även inom äldreomsorgen och förskoleverksamheten syns tydliga förbättringar, där förvaltningens arbete med att optimera resursanvändningen och anpassa insatser efter faktiska behov lett till positiva resultat. Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning pågår ett strukturerat arbete för att minska underskottet och säkra långsiktig hållbarhet i ekonomin.

Majoriteten vill framhålla förvaltningens helhetsperspektiv där både kvalitet, trygghet och effektivitet prioriteras. Den positiva utvecklingen i ekonomin är ett kvitto på en välfungerande organisation med stark ledning och engagerade medarbetare.

Skärholmens stadsdelsförvaltning står stark tack vare det arbete som varje medarbetare bidrar med i vardagen, och majoriteten vill uttrycka sin uppskattning för de insatser som görs för att skapa en trygg, hållbar och välfungerande stadsdel för alla invånare.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/480-4 (Godkänd - R 2) Månadsrapport september 2025.
- SKHLM 2025/480-2 Bilaga 1 - månadsrapport sep 2025.

§ 24**Avsägelse och fyllnadsval i nämndens regionala råd för funktionshinderfrågor****-Beslutsärende**

SKHLM 2025/890

Beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd entledigar Lotta Rosenström från uppdraget som ledamot i Skärholmen och Hägersten-Älvsjös regionala råd för funktionshinderfrågor
2. Skärholmens stadsdelsnämnd utser Charlotte Feustel, FUB Stockholm, som ledamot i Skärholmen och Hägersten-Älvsjös regionala råd för funktionshinderfrågor för perioden 23 oktober 2025 till 31 december 2026.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/890-4 (Godkänd - R 1) Avsägelse och fyllnadsval i nämndens regionala råd för funktionshinderfrågor.
- SKHLM 2025/890-3 Bilaga 1. Avsägelse och fyllnadsnominering till Skärholmen och Hägersten-Älvsjös regionala råd för funktionshinderfrågor. Funktionsrätt Stockholms stad, 2025-09-22.

§ 25**Protokoll för styrgruppsmöte Skärholmen tillsammans, år 2025****-Anmälningssärende**

SKHLM 2025/826

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

2025-10-23

Ärende 25

Protokoll för styrgruppsmöte Skärholmen Tillsammans, år 2025

Stephan Guiance m.fl. (S)
Shamso Ali Hassan m.fl. (V)
Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Särskilt Uttalande

Den rödgröna majoriteten vill rikta ett varmt tack till förvaltningen för det påbörjade arbetet med satsningen Skärholmen Tillsammans. Vi vill lyfta upp Project Playground och Gålöstiftelsen och stadens förvaltningar inom utbildning, idrott, kultur och stadsledningskontoret, vars gemensamma insatser stärker civilsamhället och skapar meningsfulla aktiviteter för barn och unga i stadsdelen.

Satsningen har på kort tid visat tydliga resultat. Sommarcampen i Bredäng samlade över 400 barn och unga till trygga, kostnadsfria aktiviteter i samverkan mellan 16 föreningar, biblioteket och stadsdelen, ett bevis på hur engagemang och samarbete kan göra verklig skillnad.

Vi vill även uppmärksamma de workshops som genomförts på de kommunala skolorna: Slättgårdsskolan, Sätterskolan, Lillholmsskolan, Bredängsskolan och Söderholmsskolan. Barnens egna röster och idéer fått forma verksamheten. Det är ett viktigt steg för att stärka delaktigheten och skapa aktiviteter som verkligen svarar mot ungas behov och önskemål.

Genom det gemensamma arbetet mellan förvaltningarna, skolorna, föreningslivet och stiftelserna byggs ett starkare civilsamhälle, där trygghet, gemenskap och framtidstro blir verklighet för fler barn och unga i Skärholmen.

Den rödgröna majoriteten ser Skärholmen Tillsammans som ett föredöme för hur kommunen och civilsamhället tillsammans kan skapa en socialt hållbar och inkluderande stadsdel.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/826-1 Protokoll Styrgruppsmöte Skärholmen tillsammans.

**§ 26
Balanslista, år 2025****-Anmälningsärende**
SKHLM 2025/1**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/1-20 Balanslista.10 -2025-10-23.

§ 27**Protokoll - Gruppledarmöte, år 2025****-Anmälningssärende**

SKHLM 2025/2

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/2-15 protokoll 2025-09-25.

§ 28
Protokoll - Förvaltningsgruppen, år 2025**-Anmälningssärende**
SKHLM 2025/4**Beslut**
Ärendet bordläggs då det saknas handlingar**Handlingar i ärendet**

- SKHLM 2025/4-19 Bilaga till Protokoll 2025-10-16 Den svenska megaförskolan.
- SKHLM 2025/4-18 Protokoll 2025-10-16.
- SKHLM 2025/4-16 Protokoll 2025-09-18.

§ 29**Protokoll - Hägersten-Älvsjös och Skärholmens
stadsdelsnämnds råd för funktionshinderfrågor, år 2025****-Anmälningssärende**

SKHLM 2025/5

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till
handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till
beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/5-19 Protokoll 2025-10-08.

§ 30**Protokoll - Skärholmens Pensionärsråd, år 2025****-Anmälningssärende**

SKHLM 2025/6

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/6-25 Protokoll 2025-10-16.

§ 31**Protokoll - Samverkansöverenskommelsens styrgrupp
(SÖK), år 2025****-Anmälningssärende**

SKHLM 2025/8

Beslut

Ärendet bordläggs då det saknas handlingar

**§ 32
Övrigt****Beslut**

Då inga ytterligare frågor förelåg avslutade Stephan Guiance (S) sammanträdet 19.23